

Posudek na diplomovou práci Tomáše Hampla “Průniky jazzu a soudobé kompozice v české hudbě 2. poloviny 20. století. Alexej Fried – Sonatina Drammatica”

Diplomová práce Tomáše Hampla je sondou do okruhu tvorby, který lze v kontextu české hudby druhé poloviny 20. století považovat za jedinečný, přesto je však stále velmi málo probádaný: do tzv. Třetího proudu. Hampl si navíc vybral osobnost skladatele Alexeje Frieda, jehož dílu bylo zatím věnováno daleko méně pozornosti než brněnskému představiteli stejného směru Pavlu Blatnému. Zvolená komorní kompozice *Sonatina drammatica* je specifická tím, že se zde Fried vzdává jinde používaných prostředků Nové hudby a volí v podstatě neoklasické tvarosloví, zřejmě veden snahou o větší interpretační přístupnost své tvorby. Hampl *Sonatinu* situuje do kontextu nejen evropských, ale i amerických průníků jazzu a vážné hudby. Vztahuje ji především k definici Třetího proudu z pera amerického hudebníka Gunthera Schullera, kterou dle jeho názoru Friedova skladba naplňuje.

Hamplovy závěry jsou opřeny o důkladnou analýzu *Sonatiny*. Pokud lze v souvislosti s Alexejem Friedem uvažovat o pojmu bimusikality (s tímto termínem se v etnomuzikologii pracuje v souvislosti s rovnocenným ovládnutím dvou různých hudebních kultur), pak Hampl dokládá, že podobná schopnost je přínosem také pro analytické uchopení Friedovy hudby. Pisatel zde totiž mohl zúročit nejen dovednosti nabyté analýzou vážné hudby, ale i svou muzikantskou zkušenost s jazzem. Práce je opatřena seznamem nahrávek Friedových skladeb vydaných v Československu mezi lety 1950 a 1990 a dnes evidovaných u společnosti Supraphon a.s. (poněkud zavádějícím způsobem označeným jako “seznam vydaných skladeb”), který může sloužit jako praktická pomůcka pro příští friedovské badatele.

Hamplova práce otevírá celou řadu dalších otázek, na které se zde již nedostalo. Bylo by například zajímavé se ptát, do jaké míry Schullerovu definici Třetího proudu naplňují Friedovy experimentálněji laděné kompozice z první poloviny 70. let. Právě ty by mohly sloužit jako primární srovnávací materiál pro *Sonatinu drammaticu*. Nabízí se i srovnání s kompozicemi samotného Guntera Schullera a v českém kontextu s tvorbou Pavla Blatného. Tyto další analýzy by pak mohly přispět k lepšímu pochopení pozice českého Třetího proudu—a konkrétně Alexeje Frieda—v mezinárodním kontextu, do kterého čeští skladatelé vstoupili v podstatě již *post factum*.

Celkově považuji Hamplovu diplomovou práci za kvalitní a doporučuji ji k obhajobě.